

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-769-P-166-16/17-04-18

Zagreb, 25. svibnja 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 39. stavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), **povodom neanonimne prijave podnesene protiv dužnosnice Ane Lederer, zamjenice ministra kulture u razdoblju od 11. veljače 2016.g. do 24. studenog 2016.g.**, na 180. sjednici, održanoj 25. svibnja 2017. g., donosi sljedeću:

ODLUKU

Postupak za odlučivanje o sukobu interesa protiv dužnosnice Ane Lederer, zamjenice ministra kulture, u razdoblju od 11. veljače 2016.g. do 24. studenog 2016.g., neće se pokrenuti, s obzirom da iz navoda u podnesenoj neanonimnoj prijavi te prikupljenih podataka i dokumentacije ne proizlazi da je u postupanju dužnosnice došlo do moguće povrede odredbi ZSSI-a.

Obrazloženje

Protiv dužnosnice Ane Lederer, zamjenice ministra kulture u razdoblju od 11. veljače 2016.g. do 24. studenog 2016.g., podnesena je 13. svibnja 2016.g. neanonimna prijava mogućeg sukoba interesa, koja je u knjizi ulazne pošte Povjerenstva zaprimljena pod brojem: 711-U-2891-P-166/16-01-4, povodom koje se vodi predmet broj P-166/16.

U prijavi se u bitnom ukazuje na sumnje u zlouporabu položaja i sukob interesa u postupanju zamjenice ministra kulture Ane Lederer, vezano za autokratsko i nezakonito postupanje Hrvatske radiotelevizije (u dalnjem tekstu HRT) koje proizlazi iz ustrajanja HRT-a na ispostavi računa za HRT pristojbu u odnosu na pretplatnika koji je u 2011.g. odjavio tv prijamnik u 2011.g. te unatoč tri presude Općinskog suda u Labinu u kojima je odbijen tužbeni zahtjev HRT-a i ukinut platni nalog za isplatu određenog iznosa po osnovi višemjesečne pristojbe. U obrazloženju tih presuda utvrđeno je da je odjava prijemnika bila valjana. Visoki upravni sud Republike Hrvatske u postupku ocjene zakonitosti općeg akta, pokrenutom po službenoj dužnosti, u dvije presude iz 2015.g. ukinuo je nezakonite odredbe Odluke HRT-a o načinu odjave prijamnika od 24. siječnja 2012.g., prema kojima se odjava prijamnika može izvršiti isključivo na službenom obrascu HRT-a na kojoj je javnobilježnički ovjeren potpis obveznika, kao i nezakonite odredbe Odluke HRT-a o načinu kontrole plaćanja mjesecne pristojbe od 24. siječnja 2012.g., prema kojima je bila propisana svakodobna obveza građana da omoguće službenim osobama HRT-a uvid u činjenicu vlasništva ili posjeda prijemnika odnosno korištenja odjavljenog prijamnika.

U prijavi se nadalje navodi da je HRT nakon odluka Visokog upravnog suda Republike Hrvatske donio nove Odluke koje su sadržajno izmijenjene, ali na način da su ovlasti HRT-a odnosno obveze građana u bitnom ostale istovjetne te da su stoga pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske ponovo pokrenuti postupci ocjene zakonitosti predmetnih Odluka HRT-a, koji se vode pod poslovnim brojem Usoz-1/16-3 i Usoz-4/16-3.

U prijavi se ističe da je zamjenica ministra kulture u odgovoru na predstavku od 18. travnja 2016.g. negirala i diskvalificirala presude Općinskog suda u Labinu i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske te da je na takav način Ministarstvo kulture zanemarilo svoju obvezu nadzora zakonitosti rada HRT-a kao tijela javne vlasti, propisanu člankom 45. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji te je time dužnosnica podržala HRT u nezakonitom postupanju prema građanima te u nezakonitom raspolanjanju značajnim novčanim sredstvima na štetu osiromašenih građana, čime se stvara dojam o mogućem koruptivnom postupanju, zlouporabi položaja, a ujedno se narušava vjerodostojnost i povjerenje građana u tijelo javne vlasti u kojem dužnosnica obnaša javnu dužnost.

Uvidom u Registar dužnosnika utvrđeno je da je Ana Lederer obnašala dužnost zamjenice ministra kulture u razdoblju od 11. veljače 2016.g. do 24. studenog 2016.g.

Člankom 3. stavkom 1. točkom 6. ZSSI-a propisano je da su zamjenici ministara dužnosnici u smislu navedenog Zakona, stoga je i Ana Lederer, povodom obnašanja dužnosti zamjenice ministra kulture u utvrđenom razdoblju, obvezna postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 39. stavkom 1. ZSSI-a, propisano je da Povjerenstvo može pokrenuti postupak iz svoje nadležnosti na temelju svoje odluke, povodom vjerodostojne, osnovane i neanonimne prijave ili u slučajevima kada raspolaže saznanjima o mogućem sukobu interesa dužnosnika. O pokretanju ili nepokretanju postupka Povjerenstvo donosi pisanu odluku. Na temelju stavka 4. istog članka Zakona, podnositelju prijave jamči se zaštita anonimnosti.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da su dužnosnici osobno odgovorni za svoje djelovanje u obnašanju javnih dužnosti na koje su imenovani, odnosno izabrani prema tijelu ili građanima koji su ih imenovali ili izabrali. Stavkom 3. istog članka propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe ili se osnovano može smatrati da utječe ili kada privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

U očitovanju Ministarstva kulture upućenom Odboru Hrvatskog sabora za pravosuđe na predstavku, klasa: 612-12/12-01/0014, ur.broj: 532-10-02/4-12-3 od 19. ožujka 2012.g., navodi se da je predstavka osnovana u pogledu isticanja određenih nezakonitosti u Odluci o načinu odjave prijamnika i Odluci o načinu kontrole plaćanja mjesecne pristojbe donesenim od Uprave HRT-a 24. prosinca 2012.g., ali da predstavka nije osnovana u pogledu tvrdnje nepostojanja osnove za naplatu HRT pristojbe, s obzirom da po vlastitom priznanju podnositelj predstavke ima i drugi prijamnik u vidu kućnog PC-a, putem kojeg prati televizijski program. U očitovanju se nadalje navodi da je HRT ovlašten odbiti odjavu s obzirom da je obveznik trebao odjaviti i taj drugi prijamnik, ali da je o tome trebalo donijeti odluku protiv koje obveznik ima mogućnost podnošenja žalbe.

Uvidom u dvije presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske posl.br. Usoz-321/13 od 30. lipnja 2015.g. i posl.br. Usoz-322/13 od 30. lipnja 2015.g., donesenim u postupcima ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutim po službenoj dužnosti, utvrđeno je da su prvom presudom ukinute točke 3.3. i 3.4. članka 3. Odluke o načinu odjave prijamnika od 24. prosinca 2012.g., kojima je bilo propisano da se odjava prijamnika može izvršiti isključivo na službenom obrascu HRT-a na kojoj je javnobilježnički ovjeren potpis obveznika ili potpisan od strane punomoćnika uz punomoć na kojoj je javnobilježnički ovjeren potpis obveznika, uz obrazloženje da obveza javnobilježničke ovjere potpisa obveznika pristojbe ne proizlazi niti iz jedne odredbe mjerodavnog Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji te da je stoga propisivanje ove obveze podzakonskim aktom nezakonito jer predstavlja dodatni namet odnosno mjeru prekomjernog opterećenja za obveznike, koja ne opravdava cilj koji se želi postići, a to je kontrola posjeda/vlasništva prijamnika. Drugom presudom ukinute su točke 4.6. i 4.7. članka 4. Odluke o načinu kontrole plaćanja mjesecne pristojbe, donesene od Uprave HRT-a 24. prosinca 2012.g., kojima je bila propisana obveza građana da na svakodobni zahtjev službenim osobama HRT-a omoguće uvid u činjenicu vlasništva ili posjeda prijemnika odnosno korištenja svih prijamnika koje posjeduje i dokaz o datumu nabave prijamnika, kao i uvid u činjenicu korištenja odjavljenog prijamnika, uz obrazloženje da se ovlasti propisane na opisani način mogu dovesti do kršenja ustavnih načela nepovredivosti doma i zaštite privatnosti.

Uvidom u tri pravomoćne presude Općinskog suda u Labinu, odnosno Općinskog suda u Puli, Stalne službe u Labinu i to presude posl.br. Povrv-53/13 od 27. veljače 2014.g., presude posl.br. Povrv-1886/15 od 27. studenog 2015.g. i presude posl.br. Povrvr-192/16 od 22. travnja 2016.g., utvrđeno je da su navedenim presudama odbijeni tužbeni zahtjevi tužitelja HRT-a protiv tuženika, radi isplate neplaćenih mjesecnih računa za HRT pristojbu. U navedenim presudama u bitnom je utvrđeno da je tuženik krajem 2010.g. pisanim putem valjano odjavio tv prijamnik te da je stoga neosnovano zaveden u evidencijama pretplatnika, odnosno da se od tuženika neosnovano potražuje isplata po osnovi HRT pristojbe (RTV pretplate). Pritom se u drugoj i trećoj navedenoj presudi u obrazloženju poziva na ranije navedene presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske od 30. lipnja 2015.g.

Uvidom u očitovanje Ministarstva kulture na predstavku klase: 612-12/16-01/0013, ur.broj: 532-06-01-01/3-16-4 od 18. travnja 2016.g., potpisano od strane zamjenice ministra kulture Ane Lederer, utvrđeno je da se u istom, navodi da je Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju mjesecne pristojbe koja se plaća HRT-u za 2015.g. donio, sukladno odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji i Statuta HRT-a, Nadzorni odbor HRT-a kao samostalno tijelo na sjednici 12. listopada 2015.g. Ujedno navodi se da je Ministarstvo kulture izvršilo uvid u presude Općinskog suda u Labinu posl.br. Povrv-53/13 od 27. veljače 2014.g. i posl.br. Povrv-1886/15 od 27. studenog 2015.g. te da iste presude nisu osnova za odjavu prijamnika, već da je način odjave prijamnika propisan Odlukom o načinu odjave prijamnika od 27. kolovoza 2015.g. U očitovanju se zaključuje da je posjednik uređaja za prijam radijskog ili audiovizualnog programa, obveznik plaćanja pristojbe.

Iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi da je u navedenim parničnim postupcima pred nadležnim općinskim sudom te u postupcima povodom predstavki upućenih Ministarstvu kulture, na različit način utvrđena okolnost posjedovanja uređaja za prijam tv signala te time i osnovanost ispostavljanja računa za HRT pristojbu. Imajući na umu da evidencija obveznika HRT pristojbi i naplata istih proizlazi iz javnih ovlasti HRT-a, propisanih Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji, utvrđivanje obveznika plaćanja HRT pristojbe, pojedinačna je upravna stvar u nadležnosti HRT-a.

No saznanja koja proizlaze iz prikupljenih podataka i dokumentacije ne upućuju da je u obnašanju javne dužnosti, prijavljena dužnosnica svoj privatni interes stavila iznad javnog niti da je na bilo koji drugi način postupala suprotno odredbama ZSSI-a. Odgovornost prijavljene dužnosnice po nekoj od osnova propisanim odredbama ZSSI-a u postupanju Ministarstva kulture u postupku upravnog nadzora, mogla bi se preispitivati kada bi postojale okolnosti koje dužnosnici na bilo koji način konkretno povezuju sa pojedinačnim predmetom o kojem je odlučivala, a povodom koji bi se moglo smatrati da te okolnosti mogu utjecati na njezinu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je utvrdilo da iz navoda u podnesenoj neanonimnoj prijavi i dostavljenoj dokumentacije ne proizlazi da je u postupanju dužnosnice Ane Lederer došlo do moguće povrede odredbi ZSSI-a te je donijelo odluku kao u izreci.

Dostaviti:

1. Ana Lederer, na adresu prebivališta
2. Podnositelju prijave, na znanje električnim putem
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana

